

Sipoon Vesi – Sibbo Vatten – vesihuoltoliikelaitos

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021

Sisällys

1.	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	4
1.1.	Liikelaitosjohtajan katsaus	4
1.2.	Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.3.	Olennaiset muutokset Sipoon Veden toiminnassa ja taloudessa	5
1.4.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	6
1.5.	Liikelaitoksen henkilöstö	7
1.6.	Arvio merkittävimmistä riskeistä.....	7
1.7.	Ympäristötekijät.....	8
1.8.	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	8
1.9.	Tilikauden tuloksen käsittely	9
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	10
2.1.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	10
2.2.	Rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	11
2.3.	Tase	12
2.4.	Talousarviotavoitteiden toteutuminen	12
2.5.	Tunnusluvut.....	13
2.6.	Investointiosan toteutuminen	14
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	15
3.1.	Tuloslaskelma	15
3.2.	Rahoituslaskelma.....	16
3.3.	Tase	17
4.	LIITETIEDOT.....	18
	Sipoon Vesi, tilinpäätöksen liitetiedot.....	18
4.1.	Toimintatuotot eriteltynä.....	19
4.2.	Palvelujen ostot	19
4.3.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	20
4.4.	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	20
4.5.	Sijoitukset.....	21
4.6.	Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt	21
4.7.	Oman pääoman erittely	22
4.8.	Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille.....	22
4.9.	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	22
4.10.	Saamiset tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille.....	22

4.11.	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	22
4.12.	Henkilöstön lukumäärä 31.12.....	23
4.13.	Henkilöstökulut.....	23
4.14.	Leasingvastuiden yhteismäärä	23
5.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	24

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Liikelaitosjohtajan katsaus

Vuosi jatkui edelleen pandemian tuottamassa talouden kehittymisen ja töiden järjestämisen epävarmuudessa. Pandemian vaikutukset jäivät kuitenkin hyvin pieniksi, suurelta osin hyvän varautumisen ja hygieniatason noudattamisen vuoksi. Sipoon Veden toiminta jatkui käytännössä normaalina tilanteesta huolimatta. Taloudellinen tulos muodostui erinomaiseksi kasvaneen liikevaihdon ja tarkan kuluseurannan vuoksi. Vesihuoltoliikelaitoksen talous jatkoi vuonna 2021 kasvua tuloksen ollessa noin 1 115 500 euroa voitollinen. Tulos kasvoi edellisestä vuodesta 54,2 prosenttia.

Vuoden aikana henkilöstössä ei tänä vuonna ollut pidempiä poissaoloja, jonka vuoksi työtehtävät pystyttiin suorittamaan normaalein haastein. Vesihuoltosinöörin poissaolo heijastui kuitenkin etenkin investointitoiminnan hidastumiseen. Vuoden kunniainaininta kuuluu koko Sipoon Veden henkilöstölle, joka hoiti tehtävänsä totutun laadukkaasti. Edelleen kuitenkin on havaittavissa etenkin toimistohenkilöstössä olevan tarpeen vähintään yhdelle lisähenkilölle. Yksikin poissaolo vaikuttaa toimintaan tällä hetkellä liian paljon. Poissaolot toivat esiin pienillä henkilöstöresursseilla toimimisen haavoittuvuuden. Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi on tarpeen vuoden 2022 aikana rekrytoida yksi vakituinen toimistotyöntekijä lisää.

Vuonna 2021 toiminnan kehittämistä jatkettiin edelleen, joskin maltillisemmalla tahdilla kuin muutamana aikaisempana vuotena. Sähköistä liittymisprosessia kehitettiin edelleen siten, että lausunnot ja sopimukset voidaan tilata lomakkeella kunnan Oma Asiointi-palvelun kautta vahvan tunnistautumisen takaa. Digitalisaation hallitun ja suunnitelmallisen edistämisen työkaluksi laadittiin 2020 digistrategia, Strategian perusteella aloitettiin järjestelmäarkkitehtuurin kuvaaminen sekä verkkotietojärjestelmän tietosisällön kehittäminen, jotta operatiiviset toimet ja saneeraustoimet olisi jatkossa mahdollista kohdentaa mahdollisimman tehokkaasti ja automatisoidusti. Tavoitteena on tehostaa toimintaa sekä automatisoida rutiininomaisia toimintoja mahdollisimman paljon henkilöstöresurssien säästämiseksi.

Vuoden aikana tehtiin useita merkittäviä ja haastavia projekteja, joista osa jatkuu edelleen. Verkoston kapasiteetin osalta merkittävin työ on Nikkilä-Kerava siirtoviemärilinjan urakointi vuosien 2021–2022 aikana. Urakka alkoi vuoden 2021 loppupuolella ja on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2022. Vuoden aikana määritettiin yhteistyössä kunnan ja viranomaisten kanssa kaikkien Sipoon kunnan alueella toimivien vesihuoltolaitosten toiminta-alueet. Työhön panostettiin varsin paljon ja työlle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Lisäksi käynnissä on useita neuvotteluita Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) ja Helsingin kaupungin kanssa mm. jätevesien johtamissopimuksen päivittämisestä sekä Östersundomin vesihuoltoinfran liiketoimintakaupasta.

Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi palvelumaksuhinnasto, jossa määritettiin hinnat Sipoon Veden myytävillä palveluilla. Hinnasto tuli voimaan 1.1.2021. Hinnasto päivitettiin vastaamaan tämän hetken kustannustasoa. Vuoden 2021 aikana aloitettiin aluemittausuunnitelman toteuttaminen ja kahdeksasta virtausmittauskaivosta saatiin asennettua puolet. Loput virtausmittauskaivot asennetaan vuoden 2022 aikana. Aluemittaroinnilla saadaan tarkempaa alueellista tietoa mm. vedenkulutuksesta ja painetasoista. Kaivoihin asennetaan myös kloorausyhteet, jotka parantavat merkittävästi varautumista mahdollisten vedenlaatuun liittyvien ongelmien suhteen. Alueellista vedenkulutusta mittaamalla ja seuraamalla päästään myös nopeammin ja tarkemmin kiinni mahdollisiin vuototilanteisiin.

Omaisuuksienhallinnan parantamiseksi jatkettiin vanhan verkoston kartoitustyötä. Pääosin työ toteutettiin eteläisen Sipoon ja Östersundomin alueen osalta. Tarkemmittauksia tehtiin niin omalla henkilökunnalla kuin ostopalveluna. Tarkemmittausten yhteydessä suoritettiin myös vesihuoltovarusteiden kuntotutkimus. Tutkimuksen perusteella saatiin erinomaista tietoa verkoston kunnosta ja saatiin luotua huolto-ohjelma kriittisimmistä korjauskohteista.

Saneerauksia toteutettiin Nikkilän ja Sipoonlahden rannan alueilla. Lisäksi kuntotutkimuksia ja verkoston täydennyskartoituksia jatkettiin aikaisempien vuosien viitoittamalla tavalla. Investointimäärät olivat reilun kahden miljoonan luokkaa. Vesihuollon kaava-alueisiin liittyvien laajennusinvestointien keskeiset rakennushankkeet olivat Taasjärvi IV ja Pohjanniityn urakat, jotka käynnistyivät loppukesällä 2021 KHarvaan

asuttujen alueiden investointeja toteutettiin pääsääntöisesti Paippisten, Sefferinsuontien ja Hangelbyn alueilla.

Sipoon Vesi saavutti vuodelle 2021 asetetut tavoitteet erinomaisesti. Sipoon Vesi jatkaa toimintansa kehittämistä edelleen vuonna 2022 etenkin liitosprosessin sujuvoittamisen ja digitalisoinnin osalta. Tehokkaasti kohdentuvat saneerausinvestoinnit edellyttävät oikeaa tietoa verkoston kunnosta ja tilasta. Tämän mahdollistamiseksi kuntotutkimuksiin panostetaan edelleen merkittävästi.

1.2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Sipoon Vesi toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena. Sipoon Veden toimielimenä toimii kunnanvaltuuston valitsema johtokunta, jossa on viisi jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Johtokunnan tehtäviin kuuluu Sipoon Veden hallintosäännön mukaan mm. vesihuoltoliikelaitoksen tilinpäätöksen valmistelu. Liikelaitoksen johtaja johtaa, kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sipoon Veden johtokunta kokoontui seitsemän kertaa vuoden 2021 aikana ja käsiteltäviä asioita oli yhteensä 19 kappaletta. Osaan kokouksista on hallintosäännön perusteella osallistunut myös tekninen johtaja.

Sipoon Veden johtokunta 28.9.2021 saakka

puheenjohtaja	Stefan Sandström	RKP
varapuheenjohtaja	Ari Tamminen	KOK
jäsen	Sirpa Pöllönen	VIH
jäsen	Ilkka Janhunen	PS
jäsen	Gunilla Holmberg	RKP

Muut kokoukseen osallistuvat:

esittelijä	Matti Huttunen	liikelaitosjohtaja
pöytäkirjan pitäjä	Nina Grandell	hallintosihteeri
tekninen johtaja	Ilari Myllyvirta	

Sipoon Veden johtokunta 28.9.2021 alkaen

puheenjohtaja	Stefan Sandström	RKP
varapuheenjohtaja	Jani Rämäkkö	KOK
jäsen	Brita Ekebom	PS
jäsen	Maria Forss	RKP
jäsen	Kjell Grönqvist	SDP

Muut kokoukseen osallistuvat:

esittelijä	Matti Huttunen	liikelaitosjohtaja
pöytäkirjan pitäjä	Nina Grandell	hallintosihteeri
tekninen johtaja	Ilari Myllyvirta	

1.3. Olennaiset muutokset Sipoon Veden toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2021 taksaa ei korotettu, mutta siitä huolimatta toimintatuotot jatkoivat voimakasta kasvua vuodesta 2020. Syynä tulojen kasvuun oli pääasiassa laskutettavien palveluiden lisääntynyt myynti sekä asiakaskasvun ja koronan tuottama lisääntynyt veden myynti. Menot toteutuivat alle budjetin, kuitenkin kasvaen edellisestä vuodesta noin 100 000 euroa. Kulubudjetti pidettiin tiukkana ja edellisvuodesta kasvaneet kulut ovatkin pääasiassa seurausta lisääntyneestä veden ostosta. Onnistunut saneeraustoiminta piti käsiteltäväksi johdettavan jätevesimäärän edellisen vuoden tasolla.

Vuoden 2021 aikana aloitettiin urakointi viemärikapasiteetin nostamiseksi välillä Nikkilä – Kerava. Kyseinen siirtoviemäri linja vastaa koko Keski- ja Pohjois – Sipoon jätevesien siirtämisestä Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle. Siirtoviemäri linjan rakentaminen alkoi vuoden 2021 loppupuolella ja sen on tarkoitus valmistua vuoden 2022 loppuun mennessä. Sipoon Vedellä on edessä isojen investointien vuodet vuosien 2020–2025 aikana pääasiassa jäteveden käsittelyn lisäkapasiteetin hankinnan kuin jäteveden

siirtokapasiteetin hankinnan osalta. Hankkeilla varmistetaan jätevesihuollon toimivuus ja riittävyys kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. Siirtoviemäriurakat ja kapasiteetin käsittelyn lisäykset tulevat olemaan Sipoon Veden lähitulevaisuuden kärkihankkeita niin taloudellisessa kuin toiminnallisessa mielessä.

Vuonna 2021 liikevaihto kasvoi edellisvuodesta huomattavan paljon, noin 365 000 euroa ja muut tuotot vastaavasti noin 65 000 euroa. Muita merkittäviä muutoksia taloudessa ei vuoden aikana ollut. Toteutuman perusteella vuosien 2020 ja 2021 asukaskasvu realisoitui voimakkaimmin vuoden 2021 puolella. Muiden tulojen kasvussa näkyy 1.1.2021 voimaan tullut uusi palvelumaksuhinnasto.

Investointimäärät pysyivät lähes samalla tasolla kuin vuonna 2020 eli noin 2,3 miljoonassa eurossa. Kaava-alueita toteutettiin Taasjärven ja Pohjanniityn alueilla. Haja-asutusalueiden hankkeet painottuivat Paippisten, Boxin ja Hangelbyn kyläalueille. Tarkemmin investointeja on käsitelty kohdassa "Investoinnit".

Vuoden aikana jatkettiin aikaisempia kehittämishankkeita sekä käynnistettiin muutamia, jotka jatkuvat ainakin vuoden 2022 ajan. Kehittämistoimenpiteillä pyritään saamaan koko toimintaa kauttaaltaan entistä suunnitelmallisemmaksi, järjestelmällisemmäksi sekä ennen kaikkea dokumentoidummaksi. Vuoden aikana jatkettiin verkoston tarkemmittauksia ja kuntotutkimuksia sekä tarkennettiin entisestään olemassa olevaa tarkemmittausohjetta. Tavoitteena on saada verkkotietojärjestelmään syötettyä mahdollisimman tarkasti omaisuuden sijainti- ja ominaisuustiedot. Hanke parantaa tietoisuutta olemassa olevasta omaisuudesta sekä mahdollistaa entistä tarkempia mallinustarkasteluita. Lisäksi sekä vesijohto- että viemäriverkosto mallinnetaan kokonaisuudessaan. Työssä selvitetään jakeluverkoston kapasiteettikapekot, joita saneeraamalla voidaan varmistaa toimintavarmempi vedenjakelu ja jätevesien poisjohtaminen.

1.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sipoon Veden taksoihin ei ole esitetty korotuksia vuoden 2022 talousarviossa eikä vuosien 2023 – 2024 taloussuunnitelmassa. Kulujen seuranta jatketaan edellisvuosien tapaan ja kulujen kasvu pyritään pitämään maltillisena. Kunnan Sipoon Vedelle asettama pääoman tuottovaatimus on edelleen vuonna 2022 12 %:a laitoksen peruspääomasta. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan edelleen vuodesta 2021, mutta maltillisemmin kuin aikaisemmin. Liikevaihdon kasvuennusteet perustuvat kunnan asukaskasvuun ja sen kautta liittyjämäärien ja veden myynnin kasvuun.

Voimakas kasvu luo tarpeen kapasiteetin kasvattamiseen etenkin jäteveden johtamisen osalta. Vuoden 2022 aikana valmistuu Nikkilä – Kerava-välin siirtoviemäri, jolla turvataan Keski- ja Pohjois-Sipoon jäteveden siirtokapasiteetti vähintään 2040-luvulle saakka. Vuoden 2022 aikana pyritään jatkamaan eteläisen siirtoviemäriinjan kapasiteetin kasvattamisen yleissuunnitelman laadintaa ja aloitetaan rakennussuunnitelmien laatiminen. Hankkeen toteutus ajoittunee vuosien 2023 – 2024 väliin.

Vuosien 2022–2024 investointimäärät ovat huomattavan suuret, jolloin velka kunnalle kasvaa merkittävästi. Velkaantuminen johtaa tuloksen heikkenemiseen taloussuunnittelukauden aikana velasta maksettavan viiden prosentin koron vuoksi sekä kasvavien poistojen vuoksi. Tuloksen heikkenemisestä huolimatta ennustetaan ylijäämäistä tulosta läpi suurten investointivuosien.

Vuonna 2022 jatketaan olemassa olevan verkon ominaisuus- ja tarketietojen kartoittamista. Suurin osa tarkemmittaustyöstä toteutetaan kuitenkin ostopalveluna. Tämän lisäksi tehdään selvitys verkkotietojärjestelmän ominaisuuksista sekä niiden mahdollisuuksista omaisuudenhallinnan parantamiseksi. Tavoitteena kuntotiedon systemaattinen tallentaminen, ennakoivan huollon tehostaminen sekä oikeaan tietoon perustuva saneerausohjelma.

Perusparannusinvestoinneilla parannetaan vanhimpien verkoston osien kuntoa, jolloin toimintavarmuus paranee. Saneerauksilla pyritään aktiivisesti vähentämään vuotovesien määrää sekä viemäroinnin että vedenjakelun puolella. Tehokas saneeraustoiminta edellyttää paikkansa pitävää tietoa verkostosta sekä sen kunnosta. Tarkemmittauksilla ja verkkotietojärjestelmällä parannetaan tietoisuutta verkostosta. Kuntotutkimusten määrää ja kohdentamista pyritään lisäämään ja kehittämään.

Liittymisprosessin selkeyttämistä ja tehostamista jatketaan vuoden 2022 aikana. Vuonna 2019 aloitettiin liittymisen prosessin uudistaminen kokonaisuudessaan. Liittymissopimusten teko, allekirjoittaminen,

muokkaaminen ja arkistointi on tarkoitus saattaa sähköiseksi. Ensimmäisenä askeleena on toteutettu olemassa olevien liittymissopimusten sähköinen arkistointi. Vuoden 2022 aikana on tarkoitus ottaa käyttöön sopimusten sähköinen allekirjoitus. Verkkosivujen päivityksen myötä on tarkoitus tuottaa liittymisen palvelut sähköisinä ja ympäri vuorokauden tavoitettavina aina liitoskohtalausannon tilaamisesta sopimuksen allekirjoittamiseen.

Alueellista yhteistyötä jatketaan lähialueen vesihuoltolaitoksien ja yhteistyökumppanien kanssa. Etenkin varautumiseen liittyvää yhteistyötä pyritään lisäämään ja syventämään entisestään. Suunnitteilla on vuoden 2022 aikana toteutettava kriisiharjoitus tukkuvesilaitos Keski-Uudenmaan Veden sekä kaikkien sen jäsenkuntien kanssa. Toteutuessaan ko. harjoitus olisi ensimmäinen, jossa kaikki jäsenkunnat olisivat mukana.

1.5. Liikelaitoksen henkilöstö

Vuonna 2021 aikana Sipoon Veden henkilöstöstä puuttui vanhempainvapaalla oleva vesihuoltoinsinööri. Ylläpityryhmään on pyritty löytämään vesihuoltoasentajia helpottamaan resurssivajausta, siinä kuitenkin onnistumatta vuoden 2021 aikana. Vuoden 2022 alussa kuitenkin aloitti yksi vesihuoltoasentaja, joka osaltaan helpottaa haastavaa tilannetta ylläpidon osalta. Tämän vuoksi osin ostopalveluin on pyritty tasaamaan ylläpityryhmän henkilöstövaje työnteen kapasiteetissa etenkin kesäloma-aikaan. Vesihuoltoasentajien osalta yhden työntekijän rekrytointi olisi edelleen tarpeen. Henkilöstön koulutuksessa liikelaitos käytti lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä joitakin muita ulkopuolisten tarjoamia koulutuksia, mikäli ne koettiin tarkoituksen mukaisiksi.

1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä

Sipoon Veden riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Näihin toiminnallisiin riskeihin on varauduttu mm. naapurilaitoksien kanssa yhteisesti sovitulla käytännöllä, joita ovat avun ja laitteiden sekä kaluston lainaaminen erityistilanteissa. Näihin on saatavana apua myös pelastuslaitokselta ja puolustusvoimilta.

Toiminnallisena ja taloudellisena riskinä voidaan pitää myös rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä jätevesipumppaamoille varavirransyöttöpistokkeita, kehittämällä pumppaamoiden kaukovalvontaa ja systemaattisilla viemäriverkoston kuvauksilla ja verkoston kunnon seurannalla sekä saneerauksilla. Vuonna 2018 on selvitetty kriittisten pumppaamoiden energiavarmuuden parantamismahdollisuuksia yhteistyössä Keravan Energian kanssa. Tavoitteena on saada nykyiset ilmasähköjohtojen varassa olevat pumppaamot – etenkin siirtolinjojen pumppaamot – maakaapeloinnin piiriin. Em. toimenpiteellä pienennetään sähkökatkojen riskejä.

Taloudellisia riskejä ovat myös vesihuoltoverkostoiden yllättävät korjaukset sekä vesijohto-/viemärikuodot ja tulvimiset. Yllättävät putkirikot tulevat merkittävästi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset. Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia. Vuoden 2015 aikana on selvitetty pumppaamoiden automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmän nykytila sekä laadittu etenemistapa järjestelmän kehittämiseksi. Vuoden 2016 aikana valmistui myös Sipoon Veden varautumissuunnitelma, jossa kartoitettiin vesihuoltolaitoksen häiriötilannetoimintaa ja tehtiin toimintakortit siitä, kuinka eri häiriötilanteissa tulee toimia. Vuoden 2017 aikana otettiin käyttöön töidenhallintajärjestelmä, jonka avulla ylläpitotoiminnan ennakoivuus ja suunnitelmallisuus paranevat edelleen pienentäen em. riskejä. Vuonna 2018 hankittiin verkkotietojärjestelmä, joka parantaa omaisuudenhallintaa laitoksella. Vuosien 2019–2021 aikana on kartoitettu merkittävä määrä omaisuutta, josta saatu tieto parantaa verkon hallintaa ja nopeuttaa häiriötilanteissa toimimista.

Varallaolojärjestelmällä pienennetään mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja edistetään asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä vähennetään velvoitteita mm. veden jakelun keskeytystilanteissa syntyvistä korvausvaatimuksia.

Lisäksi henkilöstön koulutukset, esim. vesityökorttikoulutus, lisäävät ymmärrystä ja siten vähentävät riskitilanteita. Kriisi-tilanneharjoituksia järjestetään yhteistyössä Keski-Uudenmaan Veden, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, pelastuslaitosten sekä naapurikuntien vesihuoltolaitoksien kanssa.

1.7. Ympäristötekijät

Sipoon Vedellä ei ole jätevedenpuhdistamoita vaan kaikki jätevesi johdetaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle keskitetysti puhdistettavaksi. Taloudelliseen tulokseen vaikuttavia ympäristötekijöitä ei vuoden aikana ollut.

1.8. Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sipoon Veden sisäisen valvonnan periaatteet ja toiminta seuraavat kunnan toimintoja ja päätöksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi

Toimintakertomusvuodelle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Vuoden 2020 talousarvion ja käyttösuunnitelman tavoitteet johdettiin kuntastrategian pohjalta. Varojen käyttöä ja tuloksellisuutta arvioitiin kuukausittaisesti tuotetun raportointitiedon sekä osavuosisikatsausten pohjalta.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Se on kunnan ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Päivittäinen valvonta

Päivittäistä toimintaa ohjataan hallintosäännöllä, henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä toimenkuvien, hyväksymisvaltuuksien ja varamiesmenettelyjen määrittelyllä sekä työohjeilla. Esimiesten tehtävänä on seurata päivittäisen toiminnan lain sekä ohjeistuksien mukaisuutta.

Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit

Sipoon Vesi vastaa taloutensa raportoinnista. Liikelaitosjohtaja ja controller tarkastavat kuukausitulokset. Talouden kehitystä ja riskejä käydään läpi kuukausittain tekniikka- ja ympäristöosaston johtoryhmässä. Taloudesta raportoidaan säännöllisesti myös Sipoon Veden johtokunnan kokouksissa, jotta johtokunta saa mahdollisimman ajantasaisen tiedon talouden toteutumasta suhteessa talousarvioon sekä edellisiin vuosiin.

Toimintamenojen, merkittävien sopimusten ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty valtuuston hyväksymän hallintosäännön sekä siinä hyväksytyjen kunnanhallituksen, johtokunnan ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien mukaisesti sekä johtokunnan erillispäätöksillä.

Investointien toteutumaa seurataan yhdessä tekniikka- ja ympäristöosaston johtoryhmän sekä investointipäällikön kanssa kuukausittain sekä Sipoon Veden osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja arvioidaan jatkuvasti normaalitoiminnan ohella. Vesihuoltolaitoksella on tehty riskikartoituksia sekä suunniteltu toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi. Sipoon Veden riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön suositteleman Water Safety Plan (WSP) -periaatteen mukaisesti.

Koko vedenjakelun toiminnan kattava riskienarviointi tehtiin vuonna 2020 vesihuoltolaitoksen henkilökunnan kanssa. Mahdolliset veden laatuun ja toimitusvarmuuteen vaikuttavat riskit luokiteltiin vakavuuden perusteella ja havainnot käytiin läpi yhdessä terveydensuojeluviranomaisen kanssa. WSP:n mukainen riskienarviointi kattaa vesihuoltolain edellyttämän selvilläolo- ja tarkkailuvelvoitteet. Riskienarviointi käydään läpi säännöllisesti terveydensuojeluviranomaisen kanssa ja terveydensuojeluviranomainen valvoo, että veden laatua ja toimitusvarmuutta turvaavat toimenpiteet tulee tehdyksi vesihuoltolaitoksella. Terveydensuojeluviranomainen on hyväksynyt riskinarvioinnin (15.12.2020).

Sipoon Veden varautumissuunnitelma valmistui vuonna 2017. Toimintatapoja ja ohjeistusta tarkennetaan jatkuvasti saatuja kokemuksia ja oppeja hyödyntäen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta

Kunnanhallitus ja Sipoon Veden johtokunta seuraavat ja arvioivat päätöksenteon laatua, suunnitelmien toteutumista, riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tavoitteiden saavuttamista mm. heille toimitettavan toiminnallisen ja taloudellisen raportointitiedon, esityslistojen, pöytäkirjojen, päätösten ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusten sekä riskiarviointien tulosten perusteella.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja johtokunnalle vähintään osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä.

1.9. Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli-/alijäämää ennen tilinpäätössiirtoja.

Tilikauden ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja on 1 115 503,90 €. Tämä esitetään siirrettäväksi Sipoon Veden omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talous- 1000 arvio 2021	TA muutos 2021	TA + Muutos 2021	Toteuma 2021	Tot-%	Poikkeama	Tot. 2020	Muutos-% 2021/20
Liikevaihto	4 965		4 965	5 194	4,6	229	4 830	7,5
Liiketoiminnan muut tuotot	200		200	319	59,6	-119	253	26,0
Materiaalit ja palvelut	-1 945		-1 945	-1 879	-3,4	-66	-1 781	5,5
Ostot tilikauden aikana	-910		-910	-967	6,3	57	-885	9,2
Palvelujen ostot	-1 035	0	-1 035	-912	-11,9	-123	-895	1,8
Henkilöstökulut	-578		-578	-460	-20,4	-118	-488	-5,6
Palkat ja palkkiot	-480		-480	-380	-20,9	-100	-400	-5,0
Henkilösivukulut	-98		-98	-80	-18,0	-18	-88	-8,7
Eläkekulut	-81		-81	-65	-19,6	-16	-71	-8,8
Muut henkilösivukulut	-17	0	-17	-15	-10,3	-2	-16	-8,2
Poistot ja arvonalentumiset	-1 100		-1 100	-1 188	8,0	88	-1 201	-1,1
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 100	0	-1 100	-1 188	8,0	88	-1 201	-1,1
Arvonalentumiset								
Liiketoiminnan muut kulut	-140		-140	-138	-1,8	-2	-155	-11,5
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 401		1 402	1 849	31,9	-447	1 459	26,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-982	0	-982	-733	-25,4	-249	-732	0,2
Korkotuotot				0		0	0	
Muut rahoitustuotot	3		3	2		1	4	-39,6
Korkokulut	-250		-250	0		0	0	
Korvaus peruspääomasta	-735		-735	-735	0,0	0	-735	
Muut rahoituskulut				0		0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	419		419	1 116	166,5	-697	727	53,4
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	419	0	419	1 116	166,5	-697	727	53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	419	0	419	1 116	166,5	-697	727	53

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Sijoitetun pääoman tuotto, %	21,6	18,21
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	21,6	18,21
Voitto,%	21,5	15,1

Sipoon Veden liikevaihto ja muut tuotot vuonna 2021 olivat noin 5 513 000 euroa. Ne ylittivät talousarvion noin 348 000 eurolla. Menot olivat vuonna 2021 noin 2 477 000. Alitusta talousarvioon syntyi noin 7 % eli noin 186 000 euroa. Muiden tulojen kasvu on syntynyt kasvaneen liitosmäärien kautta. Taksankorotuksia vuonna 2021 ei ollut. Kate oli 3 037 000 euroa ennen poistoja ja rahoituskuluja. Näin ollen vuoden tulos muodostui noin 700 000 euroa talousarviota suuremmaksi. Tuloksen muodostumista on käsitelty tarkemmin kohdassa "Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa".

2.2. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	Talous- 1 000 € arvio 2021	TA muutos 2021	TA + Muutos 2021	Toteuma 2021	Tot- %	Poikkeama	Tot. 2020	Muutos-% 2021/20
TULORAAHOITUS								
Liikelyjäämä	1 393		1 393	1 849	32,7	-456	1 459	26,7
Poistot ja arvonalentumiset	1 100		1 100	1 188	8,0	-88	-1 201	-198,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-760		-760	-733		-27	-732	0,2
	1 732		1 732	2 304	33,0	-571	-474	-586,4
INVESTOINNIT								
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 330		-2 330	-2 293	-1,6	-37	-2 304	-0,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin				0			0	
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	-598		-598	11	-101,8	-608	-2 777	-100,4
RAHOITUSTOIMINTA								
Muut maksuvalmiuden muutokset	0			33			375	
Vaihto-omaisuuden lisäys				0			0	
Saamisten muutos kunnalta				0			0	
Saamisten muutos muilta				-429			286	
Korottomien velkojen muutos				462			90	
Rahoitustoiminta netto								
Vaikutus kunnan kassavaroihin	-598		-598	44	-107,4		-2 402	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	31.12.2021	31.12.2020
Investointien tulorahoitus, %	100,5	83,7
Quick ratio	2,4	1,5
Current ratio	2,4	1,5
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, t.euroa	-	5 882 -
		6 990

Rahoitusosa toteutui tulorahoituksen osalta suunniteltua positiivisemmin. Liikelyjäämä oli budjetoitua suurempi johtuen arvioitua suuremmasta tulokertymästä ja menojen budjetin alituksesta. Investoinnit toteutuivat selvästi alle budjetoidun. Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5. Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1. Maksuvalmius ja käyttöpääomasuhde on liikelaitoksella ollut vuonna 2021 hyvällä tasolla.

2.3. Tase

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	24 262	23 158
Aineettomat hyödykkeet	39	56
Aineelliset hyödykkeet	22 419	21 298
Sijoitukset	1 804	1 804
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 841	1 367
Vaihto-omaisuus		
Saamiset	1 841	1 367
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 103	24 525

VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA	9 144	8 028
Peruspääoma	6 128	6 128
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 900	1 173
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 116	727
VIERAS PÄÄOMA	16 959	16 497
Pitkäaikainen	16 186	15 588
Liittymismaksut	16 186	15 588
Lyhytaikainen	773	909
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 103	24 525

SEEN TUNNUSLUVUT	31.12.2021	31.12.2020
Omavaraisuusaste, %	35,0	32,7
Suhteellinen velkaantuneisuus,-%	307,6	324,4
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	308,3	325,8
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1 000 €	3 016	1 900
Asukasmäärä	22 186	21 693

2.4. Talousarviotavoitteiden toteutuminen

Liikelaitoksen vuoden 2021 vuositavoitteet perustuivat kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Alla on esitetty valtuuston asettamat sitovat tavoitteet Sipoon Vedelle:

- Toteuttaa kunnan kehittämisprojekteja kuten esim. Kattilankansi- ja Induktioliesiprojekteja yhdessä muun kunnan organisaation kanssa
- Vuosikate kattaa poistot ja kunnan päättämät pääomakustannukset ilman taksankorotuksia kasvun tuomien lisätulojen avulla.
- Laatii investointiohjelman ja -suunnitelman yhteensopivaksi kunnan investointien kanssa

Lisäksi Sipoon Vedelle asetettiin tavoitteeksi:

- Sipoon asiakkaiden tiedottamisen kehittäminen yhteistyössä kunnan ja kumppanien kanssa
- Raportoi talouden toteutumisesta ja toteumaennusteesta kerran kuussa

Kaikki asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

2.5. Tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TS2023	TS2024
<u>Vesihuollon hintatasoa kuvaavat tunnusluvut</u>						
Talousveden käyttömaksu (€/m ³) sis. alv	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67
Jäteveden käyttömaksu (€/m ³) sis. alv	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38
Vesihuoltomaksujen vertailuhinta(€/m ³) sis. alv	6,40	6,40	6,40	6,40	6,40	6,40
<u>Vesihuollon tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut</u>						
Laskuttamattoman talousveden osuus (%)	8	9	15	9	9	9
Laskuttamattoman jäteveden osuus (%)	28,9	17	28,3	22	22	22
<u>Vesihuollon laatua kuvaavat tunnusluvut</u>						
Terveysperustaiset laatuvaatimukset täyttävä veden laatu (%)	100	100	100	100	100	100
Putkirikkojen määrä (kpl/km/vuosi)	0,011	0,007	0,0023	0,007	0,007	0,007
Hinnanalennukseen oikeuttavien virheiden määrä (kpl)	0	0	0	0	0	0
<u>Vesihuollon kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut</u>						
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut (%)	93,6	98,4	122,6	87,4	88,3	89,1
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon (%)	15,2	14,6	14,2	13,8	13,6	13,3
Investoinnit/poistot	4,14	3	1,9	5,9	4,3	4,8
Investointien tulorahoitus (%)	34,1	74,8	100,5	36,5	51,6	44,8

2.6. Investointiosan toteutuminen

1 000 €	Talousarvio 2021	Talousarvio muutokset 2021	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2021	Tot-%	Tilinpäätös 2020
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet	-2 720		-2 720	-517	311 %	-311
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet	-2 000		-2 000	-789	280 %	-419
Haja-asutusalueet	-500		-500	-473	29 %	-144
Peruskorjausinvestoinnit	-700		-700	-514	73 %	-1 429
Investoinnit yhteensä, netto	-5 920	0	-5 920	-2 294	99 %	-2 303

Investointimäärärahaa vesihuoltorakentamiseen oli vuonna 2021 talousarvion mukaan käytettävissä 5,92 miljoonaa euroa. Tästä summasta laajennusinvestointeihin 5,22 milj. euroa ja peruskorjausinvestointeihin 0,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 nettomäärärahaa kului yhteensä noin 2,3 milj. euroa, josta noin 1,78 milj. euroa laajennusinvestointeihin ja noin 0,5 miljoonaa euroa perusparannuksiin. Investointimäärärahat alittuivat noin 3,6 miljoonaa euroa.

Harvaan asuttujen alueiden vesihuoltohankkeita toteutettiin vuonna 2021 Sefferinsuontien, Hangelbyn ja Paippisten alueella. Harvaan asuttujen alueiden toteuttamiseen budjetoidut varat käytettiin lähes talousarvion mukaisesti.

Kaava-alueiden investointimäärärahat alittuivat noin 2,2 miljoonaa euroa. Vesihuollon kaava-alueisiin liittyvien laajennusinvestointien keskeiset rakennushankkeet; Taasjärvi IV ja Pohjanniityn kunnallistekniikan urakat käynnistyivät loppukesällä 2021. Näiden urakoiden aloitukset viivästyivät suunnitellusta joitakin kuukausia ja ne osaltaan näkyvät budjettialituksessa. Urakat valmistuvat kesään 2022 mennessä. Osin budjettialitukset johtuivat myös arvioita halvemmista tarjouksista vesihuollon osalta.

Kaavoitusta on kiirehditty erityisesti pientaloalueiden osalta ja rinnalla on laadittu ko. alueiden kunnallistekniikan esi- ja yleissuunnitelmia. Yleissuunnittelua on toteutettu NG 8 Nikkilän kartanon, NG 8 Radan alituksen, M3 Massbyn Danielsbackan, T6 Taasjärven itäpuolen ja S 20 Söderkullan kartanon asemakaava-alueiden osalta. Boxin työpaikka-alueen yleissuunnittelu saatiin valmiiksi. Muutamien kaava-alueiden suunnittelun toteutuminen ei ole edennyt odotetusti johtuen kaavojen käsittelyn pitkittymisestä.

Peruskorjausinvestoinneissa saneerattiin Sipoonlahden rannan pumppaamo vastaamaan uusien kaavoitettujen alueiden kasvua. Lisäksi saneeraustoimenpiteitä kohdennettiin pääasiassa Nikkilän alueen verkostoon. Myös suunnittelu- ja verkoston kuntotutkimustoimintaan panostettiin merkittävästi vuoden aikana, jotta saataisiin oikeaa tietoa saneeraustarpeesta olevista verkostonosista. Peruskorjausinvestoinnit toteutuivat noin 180 000 euroa alle budjetoidun.

Vuoden 2021 lopussa käynnistyi Nikkilä – Kerava siirtoviemärilinjän rakennusurakka alustavilla töillä. Töiden pääasiallinen toteutus siirtyy vuoden 2022 puolelle, jonka vuoksi hankkeeseen kohdistetut määrärahat alittuivat reilulla miljoonalla eurolla. Määrärahat siirtyvät vuoden 2022 puolelle. Jäteveden siirtokapasiteetin nostamiseen tarkoitettu hanke valmistunee vuoden 2022 loppupuolella.

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Liikevaihto	5 194 316,56	4 830 036,67
Liiketoiminnan muut tuotot	319 190,00	253 391,55
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 878 971,49	-1 780 565,90
Ostot tilikauden aikana	-967 102,67	-885 237,43
Palvelujen ostot	-911 868,82	-895 328,47
	-1 878 971,49	-1 780 565,90
Henkilöstökulut	-460 242,06	-487 717,04
Palkat ja palkkiot	-380 168,79	-400 020,79
Henkilösivukulut	-80 073,27	-87 696,25
Eläkekulut	-65 100,32	-71 392,31
Muut henkilösivukulut	-14 972,95	-16 303,94
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 188 037,63	-1 200 881,18
	-1 188 037,63	-1 200 881,18
Liiketoiminnan muut kulut	-137 549,60	-155 425,36
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1 848 705,78	1 458 838,74
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2 212,85	3 835,99
Korkokulut	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-735 350,22	-735 350,22
Muut rahoituskulut	-64,51	0,20
	-733 201,88	-731 514,03
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	1 115 503,90	727 324,71
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 115 503,90	727 324,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 115 503,90	727 324,71

3.2. Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	1 848 705,78	1 458 838,74
Poistot ja arvonalentumiset	1 188 037,63	1 200 881,18
Rahoitustuotot ja -kulut	-733 201,88	-731 514,03
	2 303 541,53	1 928 205,89
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 292 587,26	-2 303 678,37
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
	-2 292 587,26	-2 303 678,37
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 954,27	-375 472,48
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta		
Saamisten muutos	-429 099,38	285 967,91
Korottomien velkojen muutos	462 223,72	89 504,57
Rahoituksen rahavirta	33 124,34	375 472,48

3.3. Tase

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	24 262 085,99	23 157 536,36
Aineettomat hyödykkeet	39 077,22	55 939,68
Muut pitkävaikutteiset menot	39 077,22	55 939,68
Aineelliset hyödykkeet	22 419 248,72	21 297 836,63
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 207 308,29	21 117 814,41
Koneet ja kalusto	1 937,61	2 768,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 210 002,82	177 254,20
Sijoitukset	1 803 760,05	1 803 760,05
Osakkeet ja osuudet	1 803 760,05	1 803 760,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 840 569,30	1 367 391,31
Saamiset	1 840 569,30	1 367 391,31
Lyhytaikaiset saamiset	1 840 569,30	1 367 391,31
Myyntisaamiset	1 796 490,69	1 367 391,31
Saamiset kunnalta	44 078,61	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 102 655,29	24 524 927,67
VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA	9 143 692,33	8 028 188,43
Peruspääoma	6 127 918,54	6 127 918,54
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 900 269,89	1 172 945,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 115 503,90	727 324,71
VIERAS PÄÄOMA	16 958 962,96	16 496 739,24
Pitkäaikainen	16 186 119,93	15 588 124,97
Liittymismaksut	16 186 119,93	15 588 124,97
Siirtovelat		
Lyhytaikainen	772 843,03	908 614,27
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	0,00	4 878,67
Ostovelat	488 686,34	335 228,91
Muut velat	187 165,22	489 885,23
Siirtovelat	96 991,47	78 621,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 102 655,29	24 524 927,67

4. LIITETIEDOT

Sipoon Vesi, tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty suoriteperusteisesti

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Organisaatiota ei ole tilikauden aikana muutettu, joten vuosien 2020 ja 2021 tiedot ovat vertailukelpoisia.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

4.1. Toimintatuotot eriteltynä

Toimintatuotot eriteltynä	2021	2020
Vedenmyynti		
Perusmaksut	544 635,93	530 875,96
Kulutuskulut	1 753 317,07	1 573 766,39
	<hr/> 2 297 953,00	<hr/> 2 104 642,35
Jätevesilaskutus		
Perusmaksut	698 846,87	678 648,45
Kulutuskulut	2 047 052,37	1 963 192,88
	<hr/> 2 745 899,24	<hr/> 2 641 841,33
Muut myyntituotot		
Lietteen vastaanotto	120 286,48	70 737,99
	<hr/> 120 286,48	<hr/> 70 737,99
Muut tuotot	17 492,67	0,00
Muut vuokratulot	12 685,17	12 815,00
	<hr/> 30 177,84	<hr/> 12 815,00
Liikevaihto	5 194 316,56	4 830 036,67
Asennustoiminta		
Työlaskutus	319 190,00	253 391,55
Muut tuotot		
	<hr/> 319 190,00	<hr/> 253 391,55
Toimintatuotot yhteensä	5 513 506,56	5 083 428,22

4.2. Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	841 975,29	819 129,40
Muiden palvelujen ostot	69 893,53	76 199,07
Palvelujen ostot yhteensä	911 868,82	895 328,47

4.3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Sipoon veden johtokunta on hyväksynyt poistosuunnitelman 2015

Käytetyt poistomenetelmät ovat tasapoisto.

Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta
kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viemärlaitoksiin	20 vuotta
Rakennukset	
Vesilaitosrakennukset	20 vuotta
Viemärlaitosrakennukset	20 vuotta
Hallintorakennukset	25 vuotta
Vesitornit	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 vuotta
Verkostot	30 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Laituskoneistot	10 vuotta
Automaatiojärjestelmät	7 vuotta
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	3-5 vuotta
Vesimittarit	5 vuotta
Tietokonelaitteet	3 vuotta

Tasetta koskevat liitetiedot

4.4. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	55 939,68			21 117 814,41	2 768,02	177 254,20	21 353 776,31
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	0,00	1 259 838,64		2 292 587,26	3 552 425,90
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00	0,00				0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00	-7 529,35		-1 259 838,64	-1 267 367,99
Siirrot erien välillä		0,00	0,00				0,00
Tilikauden poistot	-16 862,46	0,00	0,00	-1 162 815,41	-830,41		-1 180 508,28
Arvonlennukset ja niiden palautukset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	39 077,22	0,00	0,00	21 207 308,29	1 937,61	1 210 002,82	22 458 325,94

4.5. Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Kuntayhtymäosuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 803 760,05	1 803 760,05
Lisäykset		
Vähennykset		
Hankintameno 31.12.	1 803 760,05	1 803 760,05

4.6. Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, €		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik.voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt					
Asunto Oy Tiltalti	0877809-5	100,00	185 272,47	215 957,38	7,80
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	1488818-6	51,60	236 889,23	531 085,19	-46 222,37
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 14	2732804-9	100,00	24 242 596,11	64 948,07	-1 001 939,52
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 18	2732807-3	100,00	6 187 547,48	29 397,78	-212 519,43
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Terveystie 1	2732810-2	100,00	191 365,87	4 864,68	-635 074,05
		Yhteensä	31 043 671,16	846 253,10	-1 895 747,57
Kuntayhtymät					
HUS Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä konserni	1567535-0	1,32	4 986 969,37	16 174 640,59	8 396,99
Eteva kuntayhtymä konserni	0203300-9	0,80	144 202,13	395 285,23	4 712,62
Kärkulla samkommun	0204197-3	4,37	354 882,57	1 721 859,32	-105 473,71
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä konserni	0213834-5	4,45	3 399 941,88	459 896,05	203 954,40
Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä	0131665-6	16,99	2 927 252,48	1 096 879,44	34 233,78
Uudenmaan liitto	0201296-1	1,19	20 422,55	21 229,09	-473,89
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	2274586-3	1,55	116 579,10	2 488 894,77	-1 102 930,00
		Yhteensä	11 950 250,08	22 358 684,49	-957 579,82
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt					
Asunto Oy Sipoon Talvikki	0212887-6	29,60	49 652,84	-136,52	494,39
Asunto Oy Sato-Talma	0661055-5	23,80			
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	2166899-0	33,51	102 336,32	2 449 530,76	6 140,91
Asunto Oy Sipoon Mäntykangas	1522656-3	50,00	157 644,39	2 082,70	1 132,36
		Yhteensä	309 633,55	2 451 476,94	7 767,66

4.7. Oman pääoman erittely

	2021	2020
Peruspääoma 31.12.	6 127 918,54	6 127 918,54
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 900 269,89	1 172 945,18
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 115 503,90	727 324,71
Oma pääoma yhteensä	9 143 692,33	8 028 188,43

4.8. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille

Pitkä- tai lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille	2021	2020
Lyhytaikaiset ostovelat	71 492,04	58 148,55

4.9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lomapalkkavelka	78 243,90	76 382,10
Palkkajaksotus	-	2 239,36
Muut siirtovelat	18 747,57	-
	<u>96 991,47</u>	<u>78 621,46</u>

4.10. Saamiset tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille

	2021	2020
Pitkä- tai lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä/osakkuusyhteisöiltä		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	42 874,28	55 951,45

4.11. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Muut siirtosaamiset	0	0

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

4.12. Henkilöstön lukumäärä 31.12

Henkilöstömäärä	2021	2020
Vakituiset	7	7
Osa-aikaiset	0	0
Yhteensä	7	7

4.13. Henkilöstökulut

	2021	2020
Palkkaerittely		
Tuntipalkat	- 160 914,41	- 185 604,20
Kuukausipalkat	- 220 997,28	- 224 973,92
Palkkiot	- 8 704,65	- 10 036,90
Maksetut palkat (tuloslaskelma)	- 390 616,34	- 420 615,02
Jaksotetut palkat ja palkkiot/muutos	- 2 687,10	- 7 824,35
Lomapalkkavaraus/muutos		- 10 338,28
Henkilöstön korvauserät	13 134,65	23 108,16
Tulosvaikutteiset palkat	- 380 168,79	- 400 020,79
Aktivoidut palkat		
Palkat yhteensä	- 380 168,79	- 400 020,79
Lakisääteiset henkilöstösivukulut		
Sosiaaliturvamaksut	- 5 999,30	- 5 617,40
Eläkevakuutusmaksut	- 65 100,32	- 71 392,31
Tapaturmavakuutusmaksut	- 8 294,03	- 8 644,39
Maksetut sivukulut (tuloslaskelma)	- 79 393,65	- 85 654,10
Jaksotetut sivukulut/muutos	- 679,62	- 2 042,15
Tulosvaikutteiset sivukulut	- 80 073,27	- 87 696,25
Sivukulut yhteensä	- 80 073,27	- 87 696,25

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.14. Leasingvastuiden yhteismäärä

	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	26 175,96	44 562,24
Myöhemmin maksettavat	12 318,54	26 125,59
Yhteensä	38 494,50	70 687,83

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

5. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Sipoossa 8. päivänä maaliskuuta 2022

Sipoon vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Liikelaitosjohtaja

[Redacted signature]

Matti Huttunen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Sipoossa _____ 2022

KPMG Oy Ab

Martin Slotte
HT, JHT